

ضرورت ایجاد مراکز تخصصی دندانپزشکی معلولین ذهنی و جسمی (Disable) در برخی استانهای مشخص کشور: دکتر سید حسین صالحی*

شمار در خور توجهی از کودکان و بزرگسالان در هر جامعه، به دلایل مختلف گرفتار عقب ماندگی ذهنی (Mental retardation) می‌شوند، چنان که در هر ۵ دقیقه یک کودک عقب مانده ذهنی به دنیا می‌آید. طبق آمار حدود یک میلیون نفر عقب مانده ذهنی در رده‌های مختلف سنی در ایران وجود دارند که بخشی از آنها در منزل و درصدی نیز در مراکز خاص سازمان بهزیستی، مورد نگهداری و مراقبت هستند.

انجمن عقب ماندگی ذهنی آمریکا (۶ میلیون نفر در آمریکا مبتلا می‌باشند) بر اساس میزان ضریب هوشی (IQ)، این بیماران را به ترتیب به سه دسته عقب مانده ذهنی خفیف یا آموزش پذیر E.M.R (کودن)، عقب مانده ذهنی متوسط یا تربیت پذیر T.M.R (کالیو) و عقب مانده ذهنی شدید، با عنوان بیماران، پناهگاهی و ایزوله (کانا) تقسیم کرده‌اند.

یکی از مشکلات جدی این بیماران، ایجاد پوسیدگی فراوان دندانها، مشکلات پریدنتال و ناتوانی در ابزار درد به طریق گفتاری است.

لزوم پیشگیری از پوسیدگی دندان و بیماری پریدنتال برای حفظ دندانها با توجه به مشکلات فراوان این بیماران در زمینه دریافت درمانهای دندانپزشکی، بر هیچ یک از همکاران محترم دندانپزشکی پوشیده نیست.

شناخت عوامل مؤثر در بروز معلولیت‌های ذهنی و تقسیم بندی بیماران، همچنین توانایی این گونه بیماران در رعایت قابل پذیرش بهداشت دهان نزد گروه‌های Total care partial care, Self care و ظایف جامعه دندانپزشکی را در قبال این دسته بیماران مشخص تر می‌سازد

تعداد قابل توجهی از این بیماران، همچون کودکان عادی قادر به دریافت خدمات

* استادیار بخش پریدنتولوژی دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران

دندانپزشکی با روش معمول هستند.

ولی دسته‌ای دیگر به مراکز دندانپزشکی تخصصی تحت بیهوشی عمومی در یک Dental hospital نیاز دارند.

در خاتمه با توجه به عدم توانایی مالی والدین این بیماران (به طور اعم) و دشواری بی‌علاقگی و نبودن امکانات دندانپزشکی در ارائه خدمات لازم در مطب و مراکز معمول دندانپزشکی، با تکیه بر سه عنصر مراکز بهزیستی - به عنوان اماکن نگهداری و داشتن دانش لازم در تقسیم بندی این گونه بیماران و دانشکده‌های دندانپزشکی به عنوان تنها مکان تربیت دندانپزشکان و نیروهای کارآموده و با تجربه در ارائه خدمات ویژه، و همکاری افراد نیکوکار در ارائه پشتوانه مالی برای تاسیس، راه‌اندازی و پشتیبانی این مراکز، می‌توان ضمن حل مشکل بیماران، دست یاری بر شانه‌های والدین نیازمند این بیماران نهاد تا در یک حرکت جمعی، امکان مشارکت عمومی و ایجاد انگیزه همکاری و همیاری در نزد عامه فراهم آید و گامی در راه رضایت پروردگار و بندگانش به جلو برداشته شود.